

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7.

Rokopisi se naj pošljajo na naslov:
Žinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

Lisi

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrtletno: K 200.—

Za Jugoslavijo
celoletno: 24 Din.
polletno: 12 „
četrtletno: 6 „

Leto II.

Dunaj, 15. februarja 1922.

Št. 7.

Nemško-nacionalni fašizem na Koroškem.

Dolgo smo molčali in trpeli, kakor znamo to samo koroški Slovenci. Trpeli smo in mislili, da se bodo prej ali slej iztreznili tudi naši politični nasprotniki in prišli do spoznanja, da je sedaj, ko moramo živeti skupno v eni državi, nesmiselno uganjati grdobije, kakoršne so uganjali prvo leto po plebiscitu. Z naše strani smo se dosledno izogibali vsakemu koraku, ki bi utegnil dati povoda nasprotnikom, da na novo podžgejo svoje sovražnosti proti nam. Naš namen je bil, da začnemo z delom, z gospodarskim in kulturnim, da tako popravimo škodo, v kolikor se pač pod sedanjimi razmerami da popraviti, ki nam jo je prizadela vojra in povojne prekucije na Koroškem. Toda pregovor pravi, da najmiroljubnejši človek ne more živeti v miru, ako to ni po volji zlobnemu sosеду. In da koroški renegate in njih nemško-nacionalni voditelji nočejo miru, nočejo sprave, o tem nam jasno pričajo dogodki, ki jih imamo zabeležiti v novem letu.

Toda ne samo renegate obtožujemo, marveč tudi koroško deželno vladu, ki je sokriva fašistovskih izgredev v Škocijanu in Velikovcu. Ako bi bila vlada in njeni predstavniki na mestu, bi se ne moglo zgoditi, da pijana druhal pretepa mirne Slovence, ki pridejo gledat igro „Krivoprisežnik“ in katere čisti dobiček je namenjen pogorelcem v Kazazah. Torej nič pohušljivega in vznemirljivega za poštenega človeka. Samo za ljudi, ki nimajo mirne vesti, samo za take, ki jim vest očita, da so zatajili svojo mater, svoj rod, mora biti nekaj strašnega, da se vrši na slovenskih tlen slovenska prireditve. In to je treba zatreti, zatreti z vsemi silami, kakor se je zabranil vsak slovenski pokret med koroškimi Slovenci že pred vojno.

PODLISTEK

Kje bratoljubja si videl oltarje? . . . (Rusija umira.)

V Rusiji vlada glad. Slavni Skandinavci dr. Nansen je sam obiskal prizadete kraje in je potem pri seji „Zveze narodov“ v Ženevi govoril takole: „Od dvajset do trideset milijonov ljudi je v tem času v nevarnosti smrti od glada. Če se jim tekom dveh mesecev ne odpo more, je njihova usoda zapečatená. Da se prepreči ta strahovita nesreča, ni potrebno nič drugega, kot da se dovoli v ta namen razmeroma neznatna svota državnega denarja. Mi ne zahtevamo nič nečuvnega. Mi prosimo za vsega skup pet milijonov funtov. Če to dobimo, smo prepričani, da moremo do Božiča veliko storiti in da bo položaj po večini rešen. Vlade so izjavile, da nam te svote ne morejo dati . . .

Nekateri mislijo, da bi vsa naša dobrodelna akcija, če bi se posrečila, mogla okrepiti boljševiško Rusijo. Jaz mislim, da je to zmota, in da ne bomo ojačili sovjetske Rusije, ako ruskemu narodu pokažemo, da še žive v Evropi srca, ki so pripravljena priskočiti na pomoč ruskemu narodu, ki strada.

Pa vzemimo, da bi se s tem res podprlo sovjetsko vladu. Ali je en sam član tega zbora,

Ko smo Slovenci zahtevali po plebiscitu otvoritev narodne šole v St. Rupertu, je Heimatdienst organiziral protestni shod v Velikovcu in član koroške vlade se je skliceval na ljudsko voljo češ glejte, mi bi Vam že dovolili šolo, toda ne moremo, ker tega ljudstvo ne dopusti. Ravno tako je z zadevo najemnika Narodnega doma v Velikovcu. Vlada nima nobenega postavnega vzroka, da bi ne potrdila najemnika Perkovnika, s katerim je sklenila velikovška hranilnica in posojilnica pogodbo že pred enim letom. Okrajno glavarstvo v Velikovcu pa pravi, da tega ne more storiti z ozirom na to, da je ogrožen javni mir in red. Na novega leta dan pa pride velikovski župan z žendamerijsko asistenco in zapre gostilno ter zabrani izvrševati g. Perkovniku svojo obrt. Vlada dobro ve, da krši postavu, a se sklicuje na ulico, češ, javni red in mir je ogrožen.

Kadar prosijo Slovenci za uprizoritev kakke igre ali naznanijo zborovanje, je vse po koncu! Okrajno glavarstvo, ako igro ni prepovedalo, kar se je zgodilo v Globasnici, pošlje na lice mesta orožništvo. Heimatdienst pa organizira svojo gardu. Ko pride do pretepanja Slovencev, pa orožniki ni nikjer. Čemu bi morali nemški orožniki varovati tudi „čuše“, saj bi jim bilo ljubše, da izgine prej ko slej zadnji Slovenec iz Koroške. Ko pa bo lepega dne tako „vojno poročilo“ beležilo toliko in toliko ranjenih in morda tudi kakega mrtveca, potem bo za deželno vladu vzroka dovolj, da prepove vse slovenske prireditve. In to se hoče doseči! Saj bi bila taka prepoved tudi v smislu programa bivšega deželnega glavarja dr. Lemiša, ki je ob priliki prvega zborovanja koroškega deželnega zbora v Celovcu po plebiscitu dejal, da mora biti naloga sedanje generacije, da postane Koroška čimpreje popolnoma nemška dežela. Ali tudi sedanja vlada nadaljuje in izvaja dr. Lemišev program?

ki bi smel reči: Bolje je, da pomrje od glada 20 milijonov ljudi, kakor pa da se pomore sovjetski vladu? Naj mi na to odgovori ta zbor!

Ko je g. Hoover poslal prvi vlak žita v Rusijo, je bilo natisnjeno po vseh listih, da je bil vlak opljen od sovjetske vlade. To je bila laž, ki jo pa kljub temu ponavlja ves evropski tisk. Tudi meni so očitali, da sem priredil ekspedicijo v Sibirijo in so raznesli, da uvažam v deželo orožje za revolucijo. To je bila laž, ki sem jo sam bral v listih. In vsakovrstne druge izmišljene novice krožijo naokoli.

Jaz ne morem verjeti, da bi narodi Evrope vse dolge zimske mesece sedeli prekrižanih rok in mirno gledali, kako Rusija umira od glada. Evo, kako stvari stoje! V Kanadi je bila letošnja žetev tako dobra, da bi samo Kanada mogla izvoziti trikrat več žita, kakor pa ga potrebuje Rusija, da nasiti svoj glad. V Zedinjenih državah trohni žito po shrambah in na farmah, ker ni kupca za ono, kar je ostalo nad potrebo. V Argentini so skladišča koruze tolikšna, da ne vedo, kaj bi z njo. S koruzo kurijo lokomotive, ker ne vedo, kako bi jo sicer drugače porabili. A med Evropo in Ameriko leže ladje brez posla in opravila — medtem ko umira 20 do 30 milijonov ljudi gladu!

Slovenci! V vsakem slučaju mirno kr! Ne pustite se po nemškem in nemčurskem divjanju zapeljati v nepremišljenost.

Kakor vse kaže, nimamo več opraviti s posameznimi slučajji, marveč s sistemom, ki so si ga začrtali in ga izvršujejo roko v roki koroški Heimatdienst in koroška deželna vlada. Saj sedi v deželni vladu tudi bivši predsednik Heimatdiensta in to nam pove dovolj.

Toda „vsaka sila do vremena“, pravi pregovor. Mi koroški Slovenci se tudi ne strašimo nemško-nacionalnega fašizma, ki je začel ponovno uganjati svoje orgije na Koroškem. Preživeli smo že mnogo težkih časov, zato nam tudi nova nasilstva ne bodo klonila našega duha, ker dobro vemo, da je naše delo zasnovano na podlagi naravnih zakonov in mednarodnega prava.

Apeliramo na ves kulturni svet, da napravi nemško-nacionalnemu fašizmu na Koroškem enkrat za vselej konec!

Celovski romarji.

Časi se izpreminjajo. Včasih so Korošci romali na sv. Višarje. Zavest, da so ubogi grešniki jih je gnala na goro. Vodili so jih duhovniki. Pozneje so nad Korošci dobili oblast „šnopfabrikantje“ in prifrknjeni dohtarji. Ti so jih vodili na Dunaj k cesarju Francu Jožefu. Kakšen svetnik je bil to, tega za enkrat še ne moremo ugotoviti. Odkar pa so si prilastili oblast nad zapeljanimi in ogoljufanimi Korošci razni Herbsti in Metnici in „grofice“, ki so včasih kakor pravijo naši ljudje cepile gnoj. romajo Korošci v Celovec k rdečemu deželnemu glavarju. Sicer bi g. glavarja samega najraje vtopili v žlici vode. A kadar gre proti koroškemu Slovincem, je tudi ta „svetnik“ dober.

Mislite, da se šalimo? Ne, ne, „heimat-treue“ Korošci so si res izvolili novega „svet-

Poglejmo dejstvom v obraz. Vlade ne morejo dati pet milijonov funtov, ne morejo jih dobiti v tem času, vse skupaj ne zmorujejo te svote, ki bi približno zadostovala komaj za eno vojno ladjo! V Ameriki pa trohni žito, ki ga nihče ne potrebuje . . .

Ali je mogoče, da bo ostala Evropa mirna in da ne more storiti ničesar, da bi to hrano prenesla in one ljudi tam nasitila? Jaz ne verjamem tega. Prepričan sem, da bodo evropski narodi svoje vlade prisilili, da spremene svoje sklepe. Dovolj je, če vsaka žrtvuje vsaj toliko, kolikor stane en bataljon vojakov, pa se bo nabralo toliko, kolikor je potrebno. Ali je res to nemogoče?

Stvar je nujna in zdržati bomo morali grozoviti boj z rusko zimo, ki neslišno, toda stalno prodira s severa. Kmalu bodo v Rusiji zamrznila vode in transporti bodo zastajali v globokem snegu. Ali bomo dopustili zimi in mrazu, da ugluši za vedno glasove teh milijonov, ki se k nam obračajo za pomoč? Še je čas, pa ne veliko.

Poskusite si predstaviti, kaj bo, ko nastopi resno ruska zima, pa ne bo hrane in se razkropi celo prebivalstvo po deželi, da išče kruha. Kadar začne na tisoče ljudi, mož, žen in otrok padati in zmrzavati v ruskem snegu. Prepričan sem, da ne morete ostati mirni, in

nika". Dne 3. t. m. so napravili veliko romanje v Celovec. Zato jih bomo kratko imenovali celovške romarje. Vodila sta jih dr. Herbst in vitez (!) Karl v. Metnitz. Železnica je draga, a stiska ubogih „heimattrue“ Pliberčarov velika. Od vzhoda sili Jugoslovan na pliberško ozemlje. Na Koroškem pa čepi za vsakim oglom „iredenta“. Dr. Herbstu se je vsedla naravnost na nos in ga malo povabila. Ali ni to predrznost? Vse njegove kapljice in praški nič ne pomagajo. Če bi zapisal mišnico, g. dohtar? Morda bi šlo? Ampak svojim packom bi morali zapisati „Tierkohle“. Saj veste, zakaj je dobro? Kadar je človeka preveč strah, se mu godi kakor tisti Kotri in Urši, ki sta na Žišpolje v kirfat šle.

Pa tudi to je zopet šala! Ti vražji Slovenci se morejo še šaliti, ko Pliberk in pol Podjune spati ne more od skrbi in strahu.

Not lehr beten“. Da bi bili slišali, kako je dr. Herbst s svojimi celovškimi romarji molil: „Iredente reši nas, g. Gröger vse slovenske duhovnike obesite presvitli g. knezoškof!“ — O saj vemo, čemu so priredili to romanje. Vsepovsod se dviga nezadovoljnost, prehranjevalne razmere so obupne, vse je drugače kakor so jim nekdanj slikali. Da odvrnejo jezo ljudstva od sebe, jo skušajo obrniti na Slovence in namišljeno iredento. Zato vsa ta hujskarija, zato to podžiganje najnižjih ljudskih strasti. Na ustnicah mir in spravo, za hubtom bič. Hinavci!

Pa ena svetla točka je vendar le v vsej tej nemškutarski brezmejni neumnosti in zlobi. Oblast pozna svoje ptiče in se zaveda, da samo postavna pot pelje do cilja in ne Herbstove in Metnicove hujskarije. Presvitli g. knezoškof jih tudi pozna. Saj menda še ni pozabil, da so Pliberčani potrgali vence s slavo lokov v Šmihelu. Iz ljubezni jih menda niso. Tudi to gotovo dobro ve, da kolovodje celovških romarjev nikoli cerkve od znotraj ne vidijo. In ti zasmehovalci vere in vsega, kar je z vero v zvezi, naj imajo pravico se vmešavati v cerkvene zadeve? — H kakšnemu „svetniku“ bodo neki prihodnji romali? Bomo že poročali, da se bo svet zgedoval nad miroljubnostjo in strahopetnostjo podjunske nemškutarije.

Kje so krivci? Pri demonstracijah in pretepah, ki so bili aranžirani ob priliki oblastveno dovoljene igre „Krivoprisežnik“ v Škocijanu v Podjuni dne 22. januarja t. l. se je konstatiralo, da so najeti razgrajči in pretepači popivali poprej v bližnji gostilni, ne da bi jim bilo treba plačati! Tako pripravljeni so pobili v gostilni, v kateri se je vršila slovenska prireditev mnogo šip in pretepli vse udeležence, vračajoče se iz dvorane ne glede na spol in starost; tudi slovenskemu poslancu Poljancu niso prizanesli in mu prizadeli težke

hladnega srca reči: nam je sicer žal, pa ne moremo pomagati.

V imenu človečanstva, v imenu vsega, kar je veliko, sveto, vas zaklinjam, vas vse, ki imate sami žene in otroke, da presodite, kaj pomeni dopustiti pogin milijonov žen in otrok. S tega mesta vas pozivam, vlade in narode Evrope in ves svet, da pride na pomoč. Priskočite na pomoč, da se spozneje ne bote kesali.“

Tako je govoril veliki mož. Pa česar bržkone ni pričakoval, se je zgodilo: govoril je gluhih ušesom! „Zveza narodov“, kaj Zveza „narodov“, Zveza brezsrčnih diplomatov je rekla: Nam je sicer žal, pa ne moremo pomagati! Tudi Pilat je tako nekako rekel. „Zveza“ pusti tisoče in milijone mirno dalje umirati. Vlade, ki jih zastopa „Zveza“, imajo dovolj denarja za topove in smodnik, a za rešitev gladi umirajočih ga nimajo! Dobro, da je Nansen že toliko izkusil na svojih potovanjih v severno zimo in mraz, drugače bi mogoče vse skupaj pustil in bi s srcem obupnim se vrnil domov. Pa on je mož, ki ne pozna obupa, in dela dalje.

Značilne so besede, ki jih je izrekel neki diplomat pri oni seji: „Bolje je, da umre 20 milijonov ljudi gladi, kakor pa da bi se pomagalo sovjetski vladi.“ To je zverina, ne človek! Človek ima srce, tak diplomat ga nima! In

telesne poškodbe. Konstatiramo tudi, da orožnikov, ko bi bilo treba braniti Slovence, nikjer ni bilo, kar da sklepate, da so bili sporazumljeni z napadalci. Brezdvomno je bil ta fašistovski napad organiziran s strani „Heimatdiensta“. Zato vprašamo deželnega glavarja z vso upravičenostjo, ali in kako hoče skrbeti za osebno varnost koroških Slovencev in jim zagotoviti isto upoštevanje in iste garancije, ki so jim bile zasigurane po st.-germanski mirovni pogodbi. Ponovno zahtevamo razpust Heimatdiensta kakor tudi strogo preiskavo proti povzročiteljem teh fašistovskih izgrediv in proti prizadetim orožnikom.

Avstrijsko jezikovno vprašanje. Ali sploh obstoji za nemško Avstrijo jezikovno vprašanje? Mi koroški Slovenci, mi seveda poznamo takšno vprašanje, pa za nas so naše narodne in jezikovne zahteve zagotovljene po mirovni pogodbi in so naša pravica in ne samo „kakšno vprašanje“. V stari Avstriji, kjer je živelo toliko narodov, smo seveda poznali jezikovno vprašanje, pa v naši republiki, kjer prebiva razen koroških Slovencev, avstrijskih Čehov in več tisoč Hrvatov v Burški, samo nemški narod, da naj bi tudi za Nemško Avstrijo obstalo takšno vprašanje, se zdi marsikateremu nerazumljivo. Da pa obstoja, nam kaže to, da se tudi nemško časopisje peča s tem predmetom. „Grazer Montags-Zeitung“ prinaša sledeče misli: Za nas Nemce je neobhodna potreba, da se učimo jezike svojih sosedov, na pr. mi na Štajerskem in Koroškem slovensko in hrvatsko, Dunajčanje češki in Tirolci pa laški jezik in sicer iz sledečega vzroka. Danes je že težko občevati s sosedi v nemškem jeziku, v 10 ali 20 letih pa bo to skoraj nemogoče, kajti angleški in francoski trgovci in delavec bo nam delal povsod, posebno na Balkanu konkurenco in v teh deželah čaka nas le tedaj rodovitno in uspešno polje, če govorimo jezik, ki je tam doma. Ne smemo pozabiti, da prihajamo kot prosilci. Zato pa predlagamo, da se naši poslanci pečajo s tem vprašanjem in da se uvede pri nas po vseh meščanskih in srednjih šolah brez izjeme kot obvezen predmet hrvatski ali slovenski jezik. Da je naš predlog pravičen in da bo nam v korist, bo nas učila bodočnost. — Tako piše prej omenjeni list. Če bi se naši koroški Nemci učili našega jezika, sem prepričan, da bi se tudi razmerje med obema narodoma izboljšalo. Če bi znali slovenski, bi tudi bolje razumeli naše pravične zahteve, kajti le tedaj morem čutiti in misliti s tujim narodom, če znam njegov jezik. In če se uče Nemci v lastnih šolah naš jezik kot obvezen predmet, potem morajo tudi nam dovoliti, da se uče naši otroci, kot rojeni Slovenci svoj materni jezik. Če bi se rešilo avstrijsko jezikovno vprašanje tako, po teh mislih, bi bilo tudi nam Slovincem v korist. —

taki diplomatje zastopajo narode! O, narodi niso tako trdosrčni! Ljudje, ki so sami trpeli pomanjkanje in glad, imajo več srca za gladi umirajoče kot ti brezsrčni diplomati! In Nansen je imel prav, ko je rekel, da bi narodi morali prisiliti svoje vlade, da spremene svoje sklepe.

Kaj pa mi? Papež je daroval za gladijoče par milijonov. Vsem katoličanom je dal zgled. Zakaj ti ničesar ne storijo? Komunisti zbirajo že mnogo mesecev, verniki pa nič! Nekoč je bilo neko preganjanje kristjanov na Turškem, v Aziji in zdi se mi, da se je tedaj po vseh katoliških cerkvah zbiralo za nesrečnike. Danes pa v Evropi gladi umira 20—30 milijonov ljudi, pa se nič ne stori.

Pri nas na Koroškem se je škofijsko ukazalo župnim uradom zbiranje za Zg. Šlezijo. Tedaj je šlo v prvi vrsti za nacionalne in politične namene; a ni še bilo slišati, da bi bilo škofijsko ukazalo, naj se zbira za gladi umirajoče v Rusiji.

Če zbirajo komunisti, mari nekomunisti potem ne smejo? Kdaj bomo začeli? Nikdar, ali ko bo že prepozno? Bedast ugovor, da vladajo v Rusiji boljševiki in torej lahko pustimo mirno gladijoče lakote pomreti, je že Nansen ovrgel.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Z našim kreditom stoje stvari tako-le: Čehoslovaška nam da obljubljenih 500 milijonov č. k., in sicer 100 milijonov takoj, ostalo pozneje. Angleži nam posodijo 2 milijona funtov šterlingov, to je 72 milijard avstr. kron, Francozi 55 milijonov frankov, to je 37,5 milijard naših kron. Skupno torej dobimo 187 milijard, to je malo manj kot znaša letošnji deficit našega gospodarstva. Tudi Amerika nam hoče pomagati in sicer tako, da nam 25 let ne bo treba plačati dolgov, ki jih imamo na žitu. Iz vsega tega sledi: 1. Zunanji svet hoče, da Avstrija obstoji; to hočejo zlasti Francozi, ker se boje premočne Nemčije. 2. Zunanji svet upa, da bo Avstriji mogoče živeti, sicer bi nam ne ponujali kreditov. 3. Za zdaj nam še ni pričakovati boljših časov, ker pomagati si moramo najprej sami in zato še nadalje nositi težavo davkov, draginje itd. Po malem pa bo le zlezla naša krona in s tem padala draginja.

Jugoslavija. Nemci v Jugoslaviji, ki jih je po njih lastni cenitvi blizu 1 milijon, so osnovali posebno stranko, ki se imenuje „Stranka Nemcev v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev“. Pripravljalni odbor, na čelu mu odvetnik dr. Hans Moser v Semlinu, je izdal 29. januarja t. l. proglas, ki obsega ob enem program te nove stranke. Naglašja zvestobo do kralja in nove domovine, zahteva politično enakopravnost, predvsem aktivno in pasivno volilno pravico za parlament in občine, sploh politično svobodo in pravico do shodov in društev, priznanje nemškega jezika pri oblasteh in uradih, napisih in razglasih, za Nemce nemške uradnike, posebno v centralah n. pr. v Beogradu, nemške učne zavode, predvsem učiteljska, srednje in visoke šole in še cela vrsta zahtev gospodarskega značaja. Sicer priznajo, da jih je komaj petnajsti del vsega prebivalstva, ampak kar se tiče kulture in gospodarskih zmožnosti se hvalijo, da so „fest“. Če bo vlada pametna, jih bo pritegnila k urejevanju države in bo razpolagala z njih glasovi. — Tako nekako se glasi prvi nastop Nemcev v Jugoslaviji. Mogoče, da bodo imeli več sreče kot koroški Slovenci in burgenländerski Hrvatje.

V Italiji imajo ministersko krizo. V glavnem imajo namreč Italijani tri velike stranke. Katoliško, ki se imenuje partito popolare (to je „ljudska stranka“), socialistično in liberalno (protiversko, framasonsko) stranko. Ker je katoliška stranka precej močna, šteje namreč 105 poslancev, so imeli katoličani tri ministre. Ti so povodom papeževe smrti izrazili svoje sožalje, kar pa liberalcem ni bilo prav; zato so liberalni ministri odpovedali službo in s tem tudi druge vrgli. Kralj se trudi sestaviti novo vlado in bržkone ostane vse pri starem.

Nemčija. Oba štrajka, železničarski v Nemčiji in rudarski na Čehoslovaškem, sta končana. V Nemčiji so začeli štrajkati nižji železniški uradniki, ker jim vlada ni hotela zvišati plač, ki res niso bogve kakšne. Vlada je štrajk zatrla, ker so grozili Francozi, da vojaško zasedejo rursko ozemlje, najvažnejše nemško industrijsko središče. „Štrajkovci“ niso nič družega dosegli, nego da jih bodo nekaj posadili v luknjo.

Čehoslovaška. Na Čehoslovaškem so štrajkali rudarji, ker so jim hoteli podjetniki vsled rastoče čehoslovaške valute mezde znižati; premog je namreč predrag in ga najboljše odjemalec, to je Avstrija, ne more več kupovati. Tu ima vlada težje stališče, ker stoji med dvema ognjema, med delavci in med podjetniki. Na zadnje so se le zgihlali in delavci so morali popustiti. Zanimivo je, da sta bila oba štrajka povzročena od komunistov, ki so hoteli čez hrbte zapeljanih delavcev zlezti na konjička. Pa so jih le pravočasno zapazili in zopet vrgli pod mizo.

V vsako slovensko hišo „Koroškega Slovenca“!

MI IN ONI

Dr. Angererjeva interpelacija.

Poslanec Brandner je vprašal v skupščini v Beogradu zunanjega ministra, kaj namerava ukreniti, da bo Avstrija spoštovala st. germainsko pogodbo, dala koroškim Slovincem šole in poskrbela za njih osebno varnost. — Da bi vtis te interpelacije zmanjšal je dr. Angerer naročil demonstracijo Pliberčanov in stavil v narodnem svetu interpelacijo, ki je naperjena proti Brandnerjevi. Dr. Angerer tudi, da Brandnerjevi očitki ne odgovarjajo resnici. Kako dobro se koroškimi Slovincem godi, kaže to, da mora „heimattreue“ prebivalstvo demonstrirati proti preveliki popustljivosti vlade napram protidržavni agitaciji.

Glede obeh interpelacij moramo koroški Slovenci ugotoviti:

1. Podatki posl. Brandnerja glede šol, osebne varnosti in javnih služb popolnoma odgovarjajo resnici. Do sedaj niti ene slovenske šole nimamo. Izraz dr. Angererja „kein wie immer geartetet Schulwesen“ je netočen in njegovim namenom prikrojen. Kako je z osebno varnostjo, najbolje kaže slučaj č. g. dekana Limplna. Napadalci so znani, a še dosej se jim ničesar ni zgodilo. Dalje slučaj v Škocijanu, kjer so nahujskane tolpe preteple mirne Slovence in težko poškodovale č. g. poslanca Poljanca. O drugih niti ne govorimo. Je to osebna varnost g. dr. Angerer? Glede javnih služb čivkajo že vrabci na strehi, da deželna vlada duhovnika, ki ji ni ljub, kratkotalo ne potrdi, da je odklonila vse koroške slovenske učitelje, ki so prosili za službo. Vrabci že to čivkajo, samo učeni g. doktor tega še ne ve ali noče vedeti.

2. Od inteligentnega človeka in profesorja logike bi lahko pričakovali, da bi vedel, kaj mu iz ust leti in da bi ne trdil, česar dokazati ne more. Je že vedno tako! Kadar človek več nikamor ne more, kriči in vpije in zmerja. Kadar dr. Angerer in z njim nemški nacionalci ne morejo iz zagate, jim mora pomagati protidržavna agitacija. O kakem dokazu, kakoršen je običajen med poštenimi ljudmi, seveda ni ne duha, ne sluha. G. doktor, ali si niste s tem dali sijajno ubožno spričevalo in pokazali svojo površnost? To so vaši dokazi, da se Slovincem dobro godi? Obrekovanje naročena demonstracija po vaših priganjačih nahujskanih ljudi in končno izgovor, da država SHS. nič drugače ne dela. Če poznate še malo logike, bode uvideli, da ste z zadnjim razlogom potrdili, kar hočete utajiti. Dr. Angererjeva interpelacija pa je zopet nov dokaz, da se vsenemška politika ravna po načelu, ki ga neopravičeno očitajo jezuitom: „Namen posvečuje sredstva“. Ali je to pošteno in pravično?

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Novi papež. Dne 6. t. m. predpoldne pri sedmem glasovanju je bil izvoljen novi papež v osebi milanskega nadškofa Rattija. Dobil je 41 glasov. Italijanski in francoski kardinali so glasovali za, nemški proti. Novi papež, kardinal Achille Ratti, je rojen 31. marca 1857 v Viletta Desio v okolici Milana. Kardinal je postal 1. 1919. Kot papež si je nadel ime Pij XI. Znan je kot učenjak zgodovinar. Prvi blagoslov je podelil celemu svetu v želji za splošni mir, po katerem vsi tako krepene.

Mariborski Korošci, po številu nas je kakih 45, se vsako soboto zvečer zbiramo v mali sobi hotela „Union“. Vse Korošce, ki bi se ob sobotah mudili v Mariboru, vabimo tem potom, da brez skrbi pridejo v našo družbo. Ker smo priromali iz vseh delov Koroške, bo vsak gotovo vsaj enega znanca „narajmal“ med nami. — Vsak mariborski Korošec je naroden na „Kor. Slovenca“, v tem oziru smo pač marsikomu na Koroškem lahko za zgled.

Nemci protestirajo. V nedeljo dne 12. t. m. se je vršilo v rotovžu na Dunaju protestno zborovanje proti češkim šolskim zahtevam. Po zborovanju so šla odposlanstva k Schobru in dr. Hainischu, da jima izročijo resolucije. Čemu protestirajo? Kar je določeno v mirovni pogodbi, se bo moralo izvršiti in če se tudi Nemci postavijo na glavo.

Zahvala. Ob bridki izgubi mojega iskreno ljubljenega moža Janeza Šnajder, pd. Miklna na Ročici, se P. n. občinstvu zahvaljujem za veliko udeležbo pri pogrebu. Prav prisrčno se zahvaljujem pevskega društva „Zvezda“ iz Hodiš za ganljive žalostinke, s katerimi so izkazali rajnemu zadnjo zemeljsko čast. Ročica, dne 30. januarja 1922. Žalujoča soproga.

Odvetniško pisarno je odprl v Ljubljani „bivši koroški hujskač in ministerski predsednik za Slovenijo, dr. Brejc“ („Kor. Domovina“, št. 6.). Zdaj bodo „heimattreue“, za zvestobo mastno plačani Korošci mirno spali, ker je bil dr. Brejc edini, ki so se ga bali. Iredente niti ne omenimo. Ta jim je zlezla v kosti. Zdaj jo skušajo pregnati iz njih z žganjem, tulenjem in pretepanjem. Pa se zlomek drži kakor klop. Še Pliberčani v Celovcu in Tinjčani v Škocijanu je niso mogli pregnati, čeravno so imeli s seboj dohtarje, viteze in učitelje in „profice“. Kaj bi še le bilo, če bi bil še g. dr. Brejc na Koroškem!

Slovenska šola. Deželni šolski svet je sklenil ustanoviti štiritrazredno ljudsko šolo s slovenskim učnim jezikom v šolski občini Št. Jakob v Rožu.

Št. Jakob v Rožu. Tukajšnje izobraževalno društvo „Kot“ priredi v dvorani Narodnega doma v nedeljo dne 19. febr. in na pustno nedeljo dne 26. febr. ob 3. uri pop. veliko ljudsko igro s petjem „Na dan sodbe“ in na vrh burko „Kordula“. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sele. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo 19. febr. in na pustno nedeljo popoldne ob 2 uri pri Mažeju poučno ljudsko igro „Lovski tat“. Vmes poje pevski zbor. Prijatelji, sosede, pridite!

Bistrica v R. Že decembra smo poročali, kako so „ekscelenca“ Ruppacher, Blatnik in Ferčnik pod vodstvom orožnika Klingerja napravili gonjo proti zavednemu posestniku na Mačah, ker je prodal par volov. Ovadili so sodniji njega in mesarja radi navijanja cen. Sodnija je oba poklicala. Zadnja obravnava je bila dne 28./I. 1922. Ker je bil posestnik vole pošteno prodal, sta bila seveda on in mesar oproščena. No, vi nemčurjski ptiči, kam pa bode s svojim orožnikom zdaj vtaknili dolgi nos, ki ste ga dobili? Do Celovca in še dalje seže. Ga bo težko spraviti.

Libeliče. Naši nemčurji so postali zelo šrajblustig. Tukaj toraj navedemo vrste, katere je dobil naš zaveden, pošten kmet od svojega soseda, pristnega nemškutarja. „Na, ti serbski potepuh, kak se še kaj putikaš u avstrijskem uki ali ti kaj dobru diši avstrijski kruh, da še koi zmirom si ustari cerkvem pumentahse ti koi čudno dopade nemške kro- ne pač kai lepe so hčere dobru znaju plest že dolgu plesa pu fritafu? Ali bo skor jugosranija drava nazaj tekla.“ — Iz teh besedi se pač razvidi nemčurjska kultura. Še mrtvi tam v grobu nimajo miru pred temi zverinami. Ljubi slovenski kmet, zavoljo teh besedi se ti pač ne sme obesiti glava od žalosti; pač pa se bo obesila hajmatdinstu, ko bo videl, kako so njegovi pristaši fejest šribarji, ko še svojega materinega jezika ne znajo, nemškega še pa manj. Mi Slovenci ne obupajmo, glave po koncu, v slogi je moč, ostanimo zvesti narodu in domovini in delajmo z združenimi močmi! Saj vemo:

„Lepa naša domovina,
Oj junaška zemlja mila...“

Ruda. Že celo leto čakamo, kedaj bomo videli in cerkvi tiste, ki so prej upili: „Der Pfarrer muss fort!“ (Slovenec namreč.) In iz zelo verodostojnih ust smo slišali: „Slabi Slovani, dobri kristjani“. Pa ni nobenega tistih dobrih kristjanov v cerkev. Stare slovenske mamice dremajo pri nemški pridigi. No, pa te so dosti poučene v veri in jim ne škoduje veliko, če tudi pridige ne razumejo. A srce nas boli, ko že majhnim otrokom ubijajo v šoli v glavo nemški očenaš in tako podirajo, kar je sezidala slovenska mati. Kadar ti otroci dorastejo, se bodo prijeli za glavo tisti, ki vldijo svojo nalogo v ponemčevanju.

Bilčovs. Dne 29./I. se je tukaj poročil naš rojak Tomaž Mihor, mizar v Beljaku, z gospodično Terezijo Bah-Slovenko iz Štajerskega. Bilo je to ženitovanje tako veselo, da

je marsikdo rekel, da tako fletne hohceti še ne pomni. Kako milo so donele naše narodne pesmi! Pa tudi Štajerci, kateri so bili na ženitovanju, so zapeli par štajerskih, katere so nam segle prav v srce. Ni bilo prepira, ne kreganja, vse je bilo tako ljubko, domače. Naj bi tako veselje in taka zadovoljnost, spremljali novo poročeni par, prav mnogo let. To Vama iz srca želimo.

Doberlavas. Lansko leto je pogorelo v Kazazah 8 posestnikom vse pohištvo, skedni in skoraj vse poljedelsko orodje in hišna oprava. Vse žito in krmo za živino je bilo plen ognja. Stanje naše krone, ki vsak dan pada in nizke svote, za katere so bili zavarovani in jih dobijo zdaj od zavarovalnih družb izplačane, so jih spravile v tak položaj, da si skoraj nobeden ne more novega pohištva postaviti. Isto se je zgodilo tudi na Blatu in marsikaterih krajih. Izvanrednih podpor vlada radi denarnih stisk pogorelcem ne more več dati. Večina posestnikov našega okraja je z ozirom na našo valuto prenikzo zavarovana. Dolžnost vsakega posameznika je, da se zavaruje primerno proti vsaki nezgodi in ognju, da v slučaju kake nesreče ne postane siromak, kakor jih je postalo zdaj več. Opozorjam Vas u Vašem lastnem interesu, da zvišate svoje sedanje zavarovalne svote (premijske) sedanjemu času primerno. Vsa nadaljna pojasnila in nasvete Vam da podpisani Ivan Toplič v Doberlivasi, zastopnik zavarovalnice.

Hodiše. (Shod.) Dne 17. I. se je vršil lep shod pri Petrovcu na Gori. Četudi je bil delavnik, se je zbralo okoli 200 ljudi iz Hodiš in Škofič, ki so ta dan mogli spoznati svojega izvoljenega poslanca, č. g. župnika Poljanca. Pevsko društvo „Zvezda“ je poslanca pred hišo pozdravilo s „Pozdravom“, kar je poslanca razveselilo in vidno ganilo, da slovensko ljudstvo tako čišla svojega poslanca. Vlada se je za shod zelo zanimala, poslala je svojega zastopnika iz Celovca, tri orožnike in še dva zastopnika od občine. Ker je slovenska stranka najmočnejša v občini, bi se pač spodobilo, da bi občina kot svojega zastopnika določila vsaj enega iz slov. stranke. V poldrugournem govoru je g. poslanec poročal o domači politiki, o gospodarskem položaju Koroške in Avstrije, o denarju, o razmerah Avstrije do Čehov in Jugoslovanov, o svetovnem položaju in nazadnje o kratkovidnosti naših nemčurjev, da se sramujejo svojih slovenskih starišev, ko bi imeli ravno za to Bogu hvaležni biti. Govornik je znal pogosto uplesti med resni govor vesele slučaje, tako da so mu poslušalci ves čas lahko sledili. Veselo pritrjevanje je sledilo govoru. Vladni zastopnik pa se je mogel prepričati, da Slovenci ne gojimo nobene iredente. Naj vlada išče iredento pri tistih, ki so še pred enim letom imeli polna usta Avstrije, danes pa ji želijo smrt, samo da bi prišli pod Nemčijo, kjer je menda vsega, kar si srce poželi, toliko, kakor pa v Avstriji — pred plebiscitom, ko so v Celovcu ceste kar „posute bile s cukrom“. G. poslanec! Prisrčna Vam hvala in na svidenje!

Galicija. Tukajšnjim nemčurjem shod, katerega smo mi imeli ne da miru. Naš župan se menda jezi, da mu shoda nismo naznanili, ker dovoljnejne od glavarstva ne velja. Neki tukajšnji štrosnlavfar je pravil, da smo že vsi na papirju, ker smo tako predrzni, da se upamo shod napraviti. Šleprnk. Šleprnk, varuj se, da ti kak čuš ne obleži v želodcu, ker zdravnik je po salamensko drag. Svetujem vam, da se bolj brigate za nam dane oblube, če se jih kaj spominjate. Pred plebiscitom ste nam pravili: „Le glasujmo za Nemško Avstrijo, ker Celovčani imajo že pripravljeno zlato in srebro, dobimo kar zlat denar. Za moko bomo kar večje žakle napravili, ker ta prokleta Slavija tako nima nič. Davka celih 6 ali 10 let ne bode treba plačati. Ali glej ga vruga! Zlato je kar v Celovcu zlodej vzel, nam pa pustil samo te lepe papirčke, žakle za moko kar nucamo ne, jo lahko v aržate denemo, davke že tudi pridno plačujemo in kmalo pride ceit, ko nam ne bo ostalo drugja kot kernten ungeteilt. Zato že zdaj opozorjam „sengerrunde“, da se morejo na naš finančni pogreb bolj fein naprobat kot so se za Klanče, drugače bo morav res Jozej prit, da bo trenor vam po prieda zaplozav.“

Bilčovs. (Občni zbor izobr. društva.) Dne 2./II. t. l. se je vršil v gostilni pri Pomoču občni zbor tukajšnjega katoliškega slovenskega izobraževalnega društva. Kljub slabemu potu, vsled snega, je bila gostilniška soba natičeno polna zborovalcev. Predsednik je otvoril zborovanje, ter na kratko povedal, kdaj je bilo društvo ustanovljeno in njega obstoj od deželne vlade pripoznan, da ne bo kdo zopet orožnikov po nepotrebnem uznemirjal. Nato je društveni tajnik podal letno poročilo o društ. delovanju. Predložila so se tudi nova društvena pravila odboru v odobrenje. Bila so enoglasno sprejeta. Nato se je vršila volitev odbora, pri kateri so bili izvoljeni prejšnji stari odborniki. Z zanimanjem smo na to sledili izvajanjem gosp. Starca iz Hodiš, ki so nam prav jasno opisali namen društva, ter nam razložili, kako nizko pada ta, ki svoj jezik zavrže. Presenetila nas je vest o napadu na našega gosp. poslanca Poljanca. Zares z gnušom se človek spominja takih ljudi, ki se kaj takega ne sramujejo. Vedeli smo, da je odpadništvo grdo, vendar, da je pa odpadnik zmožen kaj tako poniževalnega pa nismo mislili. Pa nam zmiraj kažejo na Balkan. No če bo tako postopanje tukaj še naprej trajalo in to mogoče še z vednostjo naših oblasti, komu pa naj potem primerjamo slovensko Koroško? Turki pred 100 leti so bili menda bolj omikani. Dal Bog, da naš gosp. poslanec kmalu okreva.

Globasnica. (Ples za plesom.) Na Silvestrovo zvečer so napravili tukajšnji nemčurji v gostilni „Touristenheim“ tako zvani „Tanzkränzchen“. Ko smo šli zjutraj, na dan novega leta k božji službi, smo še slišali vriskajne in ples. Dne 28./I. pa so napravili spet „Jägerball“. Seveda gospodje, da ste si eden drugemu lažje potožili... ko boste morali zapustiti lov, mislim, da bo zdaj mnogim zarjavela puška. Gospodje! Kaj neki bi rekli vi, ako bi mi Slovenci napravili na soboto večer ples, ter bi plesali še v nedeljo zjutraj, namesto da bi šli k božji službi? Kaj ne, Gasthaus zu Speeren. Čudim se vam mladenči in mladenke, kateri ste se teh plesov udeležili, ter ste skakali in kričali s praznim želodcem po plesalni dvorani, ter drago plačevali pijačo, in doma pa mogoče starši še kruha stradajo, kar je danes skoraj pri vsaki hiši. Skrbimo zdaj v teh hudih časih prej za „želodec“, potem za posvetno veselje.

Sveče. Dne 28./I. 1922 se je vršila pri Adamu v Svečah veselica požarne brambe. Bilo je precej ljudi, nemčurjev kakor tudi Slovencev. Mislili smo, da se je zadnji čas že precej poleglo sovraštvo med nami in nemčurji. Res je bila zabava prijetna, ter smo se precej razumeli med seboj. Pozneje pa plača zaveden fant godce z naročilom, da zaigrajo slovensko polko. Zato se nemčurji niso mnogo zmenili, ker se je vselej godlo slovensko in nemško. Da igrajo godci slovensko, je zapazil orožnik stražmojster po imenu Klinger iz Bistrice, ki je bil tudi tam navzoč v civilni. Skočil je ošabno pred godce, ter jim prepovedal igrati slovensko. Zaveden fant, pd. Vrbnik iz Sveč, stopi pred orožnika Klingerja in ga vpraša, kako more prepovedati slovensko igrati in celo ko ni v službi. Orožnik mu ošabno odgovori „das verbieth ich“. Nato se je začelo med Slovenci razburjenje in tudi nemčurji, ktere je s tem orožnik podpihaval, so jeli razgrajati. Prišlo je do majhnega spopada. Samo našim fantom se imamo zahvaliti, da so obdržali mirno kri. Res čudno včasih so bili orožniki tukaj, za red in mir, kaj pa danes?! Kaže se tako kakor bi bili naši orožniki „garda Heimatdiensta“, ki zatirajo in preganjajo vse, kar je slovenskega. (Vemo, da je hudo, fantje. Mlada kri zavre. Pravi fant je ponosen, izzivači šleve. A kljub temu prosimo: ohranite mirno kri. Biku se je treba izogniti. Op. ur.)

Grehinjski Klošter. Povsod poročajo, kako se ženijo in veselijo, mi imamo pa samo za poročati kako se pretepamo. Tudi v kloštrskih gorah ne manjka kričacev. Takoj po plebiscitu je Šafler Alois vzel svojega tovariša Petra Kogelnik in sta šla pri slovenskih kmetih delat

kraval, najbolj divje sta se obnašala pri posestniku Ravnik in Vecl v kloštrskih gorah. Streljala sta cele noči, zmerjala in upila: „Hinaus mit die Čušen!“ V Kloštru in Grehinju pa so vedni pretepi. Dne 26./XII. 1921 je Jurij Kic, cerkvenik v Kloštru, s svojimi nemčurjskimi tovariši grozno pretepel posestnika Rapca in Floreja Puset, preganjanega grajščinskega najemnika in ubogega družinskega očeta, tako da Puset še zdaj boleha. Mnogo razburjenja je cerkvenik že napravil v Kloštru, pa kje se naj Slovenci pritožijo? Posestnika Blažeja v Borušah je napadel Herrenbauer Košej v Gabrjah, ker je bil Blažej predsednik na slovenskem zходу v Grehinju.

Kajzaze. To so Kajzaze ali Kajžice v bilčovski fari, ne one žalostno znane v Podjuni nekje, kjer satansko hudobna roka neprestano požiga. In kaj je pri nas novega? Da bote vedeli: Pežl ima novo streho! O to ni mala reč! Da bi vi prej videli Pežlno streho! Najbolj je bil v strahu on sam, da bi mu je pozimi sneg ne potlačil ali poleti toča ne razbila. Pežl ima sicer zdaj novo streho, a so kljub temu zdaj zanj hudi časi. Saj menda ne izdam nobene skrivnosti, če povem, da Pežl rad žveči tobak. Če tega nima, je ves bolan, mu nečesa manjka in še delati prav ne more. Zato, kdor ima dve suknji, daj... hočem reči, kdor ima dosti tobaka, daj ga Pežlno malo. H koncu še eno veselo zgodbo, kako je Pežl kapucinarja odpravil. Mora že res biti, saj je naslikano na županovem bučelinjaku na sodovi čelnici. Pri Pežlno je bil ravno domači prepir — ali je mar to kaj čudnega, v kateri hiši pa ni nikdar prepira — in Pežl je svojo boljšo polovico ravno gnal okrog hiše, ko pride kapucinar z žakljem pobirat žito. Pežl ga zagleda in kapucinar je bil vzrok, da se je preganjanje nadaljevalo in je Pežl ženo še enkrat gnal okrog hiše. Kapucinar pa jo je med tem urno pobrisal dalje. Pežlno pa žita le ni bilo treba dati. Kdor zna, pa zna!

Kostanje. Sprejmi tudi ti, dragi prijatelj, kratko poročilce in povej Slovincem, kar jih živi po širnem svetu, da tukaj še bdim in da imaš precej naročnikov, več kakor tvoja tekmovalka „Kor. Domovina“. G. nadučitelj jo sicer na vse kriplje razširja in ji pridno dopisuje, pa le nikamor ne pride. Še ti, ki jo imajo naročeno, jo bodo kmalu spoznali in jo vrgli izpod svoje strehe. — Dobili smo novega g. provizorja M. Kuchlerja. Blizu nas so doma. Zato vemo, da nas bodo razumeli in nam bodo pomočnik in tolažnik. „Kor. Domovina“ jim sicer daje nauke. Naj si jih le za se obdrži. Pravi slovenski duhovnik že sam ve, kje njegovo ljudstvo čevelj žuli. Bog Vas sprimi, č. g. provizor!

Koviče nad Rožom. Pri nas je hiša, nekda trdno slovenska, rajni gospodar je bil slovenski župan, zdaj pa se je izneverila izročilom svojih očetov. Višje cenil tuj narod in tuj jezik kot svojega lastnega. Pegovor pa pravi: Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti. Kdo je mož? Tisti je mož, ki ostane zvest svojemu prepričanju, zvest prepričanju svojih očetov. Takega moža spoštuje vsak, prijatelj pa tudi nasprotnik. Mislil bi človek, kdor je bil v vojski, kdor je bil v smrtnih nevarnostih, tisti bo mož, tisti je kot skala, ki je ne premakne nihče. Pa motil bi se. Nekateri so bili v vojski, so gledali smrt v oči, a svoje prepričanje menjajo kot nedeljsko suknjo. Ali jih moremo spoštovati, ali so to možje? Sami pred seboj bi se morali sramovati, če bi nenadoma stonil pred nje rajni oče in rekel: Ali tako ste ostali zvesti našemu slovenskemu prepričanju, tako ste se izneverili svoji slovenski materi? Kdor ženi na ljubo zavrže svoje prepričanje, se izneveri prepričanju svojih očetov, ali ga moremo spoštovati, ali je to mož?

Rinkole. Dne 25./I. je umrl v Dobu naš rojak Aleš Trehter, pd. Bauhner, kateri nam je zapustil lep spomin „stolpno uro“, ktero je čisto sam naredil že pred 30 leti, za kar smo mu Rinkoljani prav hvaležni. Rajni je bil pri vseh priljubljen, od vseh spoštovan, bil je mirnega značaja. Ob času potrebe je stal vselej v naših vrstah in nam pomagal braniti pra-

vice naše, pred tistimi, kateri nam hočejo vzeti kar nas je učila naša mati. Počivaj mirno!

GOSPODARSKI VESTNIK

Cena kruhu. Na Dunaju so ceno kruhu zopet povišali. Od 12. t. m. naprej stane hlebček 1260 g težek 452 K. Kila moke pa stane 612 K

Borza.

Koliko je vreden naš denar? Za dolar je treba dati 6998 K, za belgijski frank 572,80 K, za bolgarski leva 43,95 K, za dansko krono 1439,75 naših, za marko 36 K, za angleški funt 30,990 K, za francoski frank 600,80 K, za holandski goldinar 2629,50 K, za liro 345,90 K, za dinar 90,30 K, za poljsko marko 2,11 K, za rumunski lej 56,70 K, za švicarski frank 1380,75 K, za češko krono 134,72 naših, za ogersko krono 11,28 naših. Vse valute so nekoliko padle vsled angleškega, francoskega in češkega posojila.

Tobakarijem naznanjam žalostno vest, da se kajenje zopet podraži in sicer za 100 do 200 procentov. Tozadevno postavo sestavlja jo in pravijo, da stopi v veljavo že začetkom sušca. Vzroka sta dva, ki tečeta eden iz drugega. Surovine za tobačne izdelke, ki jih uvažamo, so vsled našega slabega denarja vedno dražje in tobačnemu delavstvu se morajo zvišati mezde. Tudi karte ostanejo, ker kljub draginji nič manj ne kadimo.

OGLASI

Mežnar in organist

se sprejme na Radišah. Zraven prostega stanovanja in lepe bire je še mesečni dohodek 1000 Kr. Tudi nekoliko polja dobi v najem pod jako ugodnimi pogoji. Oženjeni rokodelc ima prednost. Več pove žup. urad na Radišah, pošta Ebental. 5

Listnica uredništva.

Šmarjeta. Ne bomo objavili. Je prehudo. Zakaj bi se po časopisih prepirali. Svoje mnenje smo vam zadnjič povedali in svoje spoštovanje izrazili. V bratski ljubezni se med seboj pobotajte. Svojega dopisnika prosimo, da se osebno pri vas zgłosi in prekliča, kar je bilo v dopisu neresničnega. Vsake besedice in i pike ne smemo tehtati. Pozdravljeni! — **Št. Lenart.** Podlistkove tvarine imamo preveč. V narečju stavec Čeh težko stavi. Morda pozneje o priliki. Isto velja vsem podlistkarjem. Teh štiri strani lista že dolgo več ne zadostuje. Razširiti ga pri sedanjih draginjah ne moremo. Zato, cenjeni dopisniki, prosimo potrpljenja. Vsi dopisi pridejo polagoma na vrsto.

Krojač v Kožentavri Matevž Čavko

izdeluje dobre jerhaste hlače vsake barve in kakor si kdo želi. 4

Francišek Čermák,

DUNAJ V.,
Mittersteig 23-15

priporoča svoj zavod
za izdelovanje

angleških in
dunajskih

pian in pianin

(klavirjev).

Tudi export!